

י"ג חשרי
23 ספטמבר

היום הייתה האכספריטות המדעית על חבואתנו. היו
ארבעה פרופיסורים: ווילוב, ז'קובסקי מקוקז, פלכס (סלקציונר)
וסטירנוב בקר.

להתפעלותם לא הייתה גבול. חטים כאלה לא ראו מימיהם.
"זהו המקום הכי חשוב שבכל התערוכה" קרא בהתלהבות הפרופיסור
צוילוב.

לאחר שהיו בבוקר באו עוד פעם לפנות ערב והביאו אותם
באי כח קומיסריות החקלאות וביניהם אה ברגין, האיניציאטור של
התערוכה, ופקיד של מחלקת החקלאות. בפעם הראשונה ראיתי אדם מדבר
בהתלהבות זו על שבולת, על יפית, חזקה, כחה וסגולותיה. בכמה חבה
החזיק בידו את אלומת השבלים ואת קערת החטים
אחד מחברי הקולוגיה, פלכס, הביע דעתו שהתערוכה הארצי-
שראית צריכה לקבל את הפרס הראשון בהתערוכה. הפרופיסורים בקשו
להשיג את הספרות החקלאית של א"י, והבטחתי לו לשלח לו את כל
הוצאותינו. צוילוב זה עמד בקשרי מכתבים את אהרונסון ודבר על
המנוח בכבוד רב.

נפגשתי היום את בוגן ורוזן, באי כח הג'וינט ברוסיה.
רוזן נוסע ברוסיה בעוד 3-4 ימים. בוגן - בראשון לנובמבר. עבודת
הג'וינט נגמרה בסוף השנה. ישארו 30.000 ילדים, יתומי אב ואם,
המחלכלים עכשיו בבתי הילדים בכספי הג'וינט ובהנהלת היבסקציה,

בלי כל מחסה, ולדעת בוגן יפוזרו בקרב בני הילדים של האוקרינים והרוסים, שהתנאים בהם גרועים מאד.

לדעת בוגן לא תהא כל פעולה צבורית יהודית ברוסיה כל זמן שלא ישונה יחס הסלטון לציונות. היבסקציה אין לה כל כשרון פעולה והיא לא הצליח לעשות כלום. חו"ל גם לא תהא אמצעים, כל עוד תהא כל פעולה צבורית ורק היבסקציה תסלך בכפא. לדעת בוגן קומדה עכשיו תעודה מרכזית לפני העם העברי ברוסיה - לשונה אחת יחס הממשלה לציונות ולהסביר לה שבציונות כשהיא לעצמה אין נגוד לרוסיה הסובייטית, ושאין לערבב את הציונים מחנודי הממשלה את הציונות כלה.

את התערוכה שלנו בקרו היום כשבועה-שמונה אלפים איש. אחוז היהודים גדל. בעיני הרבה היו דמעות-גיל. הזקן שור שח כילד.

י"ד תשרי
24 ספטמבר

בקרנו היום בחור קוקזי מסוחום, מזרחי. יש שם אגודה בת עשר של צ.ס. יש גם אגודה ציונית קדימה. בכלל יש שם 60 משפחות יהודיות. לפני זמן מה נאסרו. היום בכלל תעבודה בקוקז מדכא וחנוקה ע"י הממשלה. יש בכל זאת אגודות הקיסות באיזה אופן שהוא. יש צ.ס. במיפלים ובקו. קבוצות קטנות.